

Lieve vrienden van El Manguaré,

Middels deze laatste nieuwsbrief van 2022, willen wij jullie gezellige feestdagen en een gezond en liefdevol 2023 toewensen. Dank jullie wel voor het vertrouwen dat jullie in ons stellen. Door jullie steun, kunnen wij ons mooie werk voortzetten. Dank hiervoor.

In deze nieuwsbrief gaat Yol dieper in op de kritieke politieke stand van zaken in Peru. Het zijn geen gemakkelijke tijden nu.

Gelukkig zijn er ook veel positieve verhalen. Zo lees je meer over de enthousiaste plannen voor 2023 en krijg je een inkijkje in het geboortepapieren project van Nuria en in het wel en wee van ons (kleuter) schooltje.

We eindigen deze nieuwsbrief met een mooi verslag van vrijwilligster Ilse.

Warme en trotse groet van het Nederlands bestuur van El Manguaré

Een persoonlijke noot vooraf over de politieke onrust Peru staat in brand

Ten eerste schrijf ik deze persoonlijke noot vanwege de vele ongeruste vragen en berichten die ik vanuit Nederland krijg, maar ook omdat ik via het lezen van Nederlandse persberichten merk dat er bij jullie geen duidelijk beeld is over wat er in Peru aan de hand is.

Ik snap dat ik geen politieke rol heb in Peru en ik ben een van de velen die vinden dat er absoluut meer

aandacht gegeven moet worden aan de achterstand die de provincies hebben op het gebied van infrastructuur (bv water en riolering), scholing, medische hulp en vele zaken meer. Gebieden als Loreto (waar Iquitos de hoofdstad van is) zijn jarenlang totaal genegeerd en de corrupte lokale regering lijkt meer interesse te hebben in hun broekzakken en die van hun vriendjes, dan de noodkreet van mensen die werkelijk in ellende leven. Dit is waarschijnlijk de reden dat een leerkracht en

activist uit een zuidelijke provincie tot president is uitgeroepen bij de vorige verkiezingen. De angst die er sindsdien echter heerst is dat hij (zijn politieke partij en de ministers die hij aanwees) aanwijsbare banden heeft met een organisatie die overbleef na het ontbinden van de terroristen beweging "Lichtend pad" uit de jaren 80. Dit werd meer en meer duidelijk door zijn extreme uitingen richting de vrije pers en de onafhankelijke overheidsorganen waar hij verantwoordelijkheid aan moest afleggen.

Sindsdien zijn er twee mislukte pogingen gedaan om hem af te zetten, waarna er op woensdag 7 december een derde poging was geprogrammeerd. Deze poging werd door velen ondersteund, vanwege de overweldigende bewijzen van corruptiezaken waar hij en zijn regering door de nationale aanklager van beschuldigd zijn het afgelopen jaar.

Om deze afzetting en de verantwoordelijkheid voor de corruptiezaken te ontlopen heeft Pedro Castillo een (auto) staatsgreep proberen te plegen. Deze is mislukt omdat hij behalve het ontzetten van het parlement, ook de andere staatsorganen zoals de rechtbank en het orgaan dat de grondwet beschermd wilde reorganiseren en onder zijn macht plaatsen. Oftewel hij wilde dictator worden met algehele macht over alles. De militaire organisaties hebben daarom besloten hem niet te ondersteunen. En god zij dank, anders had ik nu in een verlenging van Venezuela gewoond.

Castillo is opgepakt, maar verschillende extreme groepen stonden al klaar om deze staatsgreep op een zeer gewelddadige en strategische manier te ondersteunen en blokkeren nu verbindingswegen en bezetten vliegvelden. Ondertussen veroorzaken ze angst en onrust in vele steden, plunderen ze winkels en steken ze politiebureaus, radio- en tv stations en andere gebouwen in brand. (Iquitos is gelukkig redelijk rustig).

Er zijn al meer dan 7 doden gevallen door deze (georganiseerde en betaalde) rellen en de overheid heeft gisteren besloten om de noodtoestand uit te roepen.

Hopelijk kunnen de militaire organisaties de politie ondersteunen en de rust en vrede terugbrengen.

De vicepresident, die uiteraard automatisch presidente werd toen Pedro Castillo werd afgezet, heeft vervroegde verkiezingen voor volgend jaar uitgeroepen. De maand waarin dit gaat gebeuren is nog niet helemaal duidelijk.

Ik sluit deze persoonlijke noot af met een bezorgde toon voor de politieke toekomst voor Peru, maar ook met hoop dat door deze crisis door een volgende overheid eindelijk meer aandacht aan gebieden als Loreto wordt gegeven en er voor de bevolking van Iquitos meer kansen op een betere toekomst worden gecreëerd.

Nu naar ons project en onze mooie programma's die meestrijden voor deze betere toekomst.....

Weer op de rails met samenwerking en goede zin op pad naar 2023!

Na twee jaren Corona, waarin we van de hak op de tak sprongen, gevolgd door een jaar heropbouwen, hebben we nu het gevoel weer alles volledig op de rit te hebben. De programma's die we op een laag pitje of geheel aan de kant hebben moeten zetten, gaan in 2023 weer volop van start. In overleg met het lokale onderwijs orgaan (UGEL), hebben we afgesproken samen te werken, om onze prachtige trainingen voor onderwijzers te hervatten en eventueel het onderwijs kwaliteitsprogramma uit te breiden.

Ook onze missie om kinderen die zonder het benodigde leerniveau in groep 3 terecht zouden komen, eerst een jaartje op te vangen (in samenwerking met de bijliggende staatschool San Lucas, heeft door wisseling van de directie op die school weer een flinke zet in de goede richting gekregen. Met dit programma hopen we niet alleen de onderwijskwaliteit van deze school omhoog te krijgen, maar ook het percentage schooluitvallers van de lagere school grondig te verlagen. De leerkrachten en de directie van de San Lucas school en alle Nederlandse en Peruaanse medewerkers van El Manguaré hebben er zin in!

Geboortepapieren

Nuria heeft het de laatste maanden ontzettend druk het duurde even voordat de activiteiten van het registerbureau Reniec weer een stabiel ritme had en ze de samenwerking met Manguaré via een maandelijks geboortepapieren campagne konden hervatten. Maar toen dat eenmaal liep, was het hek van de dam. Het lijkt bijna of we terug bij af zijn. Toen wij dit programma opzetten, had meer dan 10 procent van de minderjarigen in Iquitos geen identiteit en daarmee geen recht op scholing, opvang in het ziekenhuis en/of toegang tot voedsel programma's. En uiteraard was het juist deze groep die dit allemaal het

hardst nodig had. In de jaren die volgden merkten we dat de stormloop op onze geboortepapieren campagnes beetje bij beetje afnam en het percentage minderjarige zonder papieren terugliep. Dit was uiteraard onze doelstelling en we waren dan ook meer dan tevreden en trots op onze inzet om dit te bereiken.

Ondanks dat het lijkt alsof we zijn terug bij af zijn, weten we dat het een inhaalrace is voor de twee jaar dat geen kind zich kon inschrijven vanwege de totale afwezigheid van overheidsorganen die hier verantwoordelijk voor zijn. Ook de opvang en inschrijving van hele gezinnen vanuit de jungle heeft twee jaar stilgelegen.

Conclusie... we zijn blij dat het inschrijfbureau de samenwerking met El Manguaré weer heeft opgepakt en we samen de enorme hoeveelheid minderjarigen zonder identiteit kunnen opsporen, oriënteren en registreren.

Onze kleuterschool

Het was dit jaar een hele strijd om de kinderen een goede voorbereiding op groep 3 te geven en we waren blij dat we in kleinere groepen van maximaal 10 kinderen konden werken. De nasleep van de twee coronajaren was niet alleen te merken op cognitief niveau, maar ook

op sociaal en emotioneel niveau. We zijn gewend dat een bepaald percentage van kinderen die zich bij ons inschrijft nog nooit een kleuterschool van binnen heeft gezien en/of onderwijs heeft genoten, maar dit jaar was dit percentage 100%. Dit betekende dat niet alleen vanaf nul aan de cognitieve ontwikkeling gewerkt moest worden, maar ook dat het samen in de schoolbanken zitten een onbekend fenomeen was voor deze kiddo's. Het aanleren van vaardigheden zoals "blijven zitten", "naar elkaar luisteren", "delen" en "samenwerken" was best even een uitdaging, om dat daadwerkelijk alle leerlingen vers van onder een tweejarige sociale isolatie steen kwamen kruipen.

Het hielp daarom enorm dat we met kleine groepjes konden werken en elke leerling daardoor meer individuele aandacht kreeg. Ook de aanwezigheid van de stagiaires en vrijwilligers heeft hier erg bij geholpen. De extra knuffels, de hulp bij taken, de boekenhoek waar de kinderen kunnen relaxen met een boekje, of voorgelezen worden, het apart kunnen opvangen van kinderen met leer- of sociaal-emotionele problemen, werd allemaal mogelijk dankzij de liefde, kennis en geduld van deze extra steun die ons team van deze groep fantastische personen heeft gekregen.

We sluiten het jaar af met een goed resultaat. Vier kinderen komen in januari nog een maandje terug naar de schoolbanken om via bijles het genodigde leerniveau voor groep 3 te behalen. Na deze maand evalueren we of ze "klaar" zijn voor groep 3 of beter nog een jaar kunnen blijven kleuteren bij ons.

Kerst/jaarafsluiting

En, zoals de traditie betaamt, hebben we wederom een fantastische jaarafsluiting met onze leerlingetjes gevierd. Dit jaar gesponsord en georganiseerd door niemand minder dan de lokale politie. Zij kwamen begeleid door papá en mamá Noël, cadeautjes, warme chocomelk, kerstbrood en snoepjes, een paar uur spelen en dansen met onze kinderen. Het was een geweldig feest.

Gracias!

Vrijwilligers

Twee maanden terug schreef een ex-vrijwilligster (Linda) me of een nicht van haar (Ilse) langs zou mogen komen om een tijdje mee te helpen bij Manguaré. Ze was op reis door Peru en had van Linda leuke verhalen over Iquitos en onze programma's gehoord. Na een kort heen en weertje met Ilse zelf via WhatsApp is ze richting Iquitos gekomen. We hebben erg van haar aanwezigheid genoten en zij zelf schrijft over haar ervaringen in het onderstaande stukje waar ik deze nieuwsbrief mee afsluit.

Een warm bad. Letterlijk. Zodra ik uit het vliegtuig stapte werd ik omvangen door de hitte en de vochtigheid (die soms zelfs 95% kan zijn, aldus mijn iPhone). Omvangen werd ik ook door het warme bad dat de familie van de Graaff heet; een beter "thuisgevoel" had ik me niet kunnen wensen.

Want verder weg van thuis en verder weg dan de Nederlandse cultuur kan bijna niet. Iquitos is naast een wereld van verschil met de rest van Peru, een eiland als het gaat om cultuur, de mensen, politiek en het weer.

Op straat zie je vrijwel enkel tuktuks (motocarros), wat me een beetje laat denken aan Azië. Met een beetje geluk kies je er een met genoeg PK om de andere tuktuks in te halen en niet met 2 km per uur in versnelling 1 een klein heuveltje op te hoeven. In m'n hoofd speel ik vaak "Mario Carro" om het ritje van een half uur naar het centrum te overbruggen. De bananenschillen en afval op de grond zijn de obstakels, evenals de scooters en levensgevaarlijke bussen.

Het is een stuk armer, op straat wordt er gevoetbald met een plastic zak gevuld met oude kranten en kinderen verkopen kauwgom om genoeg soles op te halen voor een avondmaaltijd. Hoewel de rest van Peru letterlijk in brand staat door de politieke chaos

rondom de president(en), lijken politiek en tijd hier niet te bestaan. Het werk gaat door, protesteren heeft geen zin - welke wegen moet je ook bezetten als die er niet zijn naar Iquitos?

Hoewel mensen vrijwel niets hebben, heerst er een bepaalde rust en tevredenheid. Regenbuien? (en die zijn hárd en véél) Je schuilt, doet een poncho aan, legt het werk neer en morgen is er een nieuwe dag. Belangrijke WK wedstrijd? De hele familie zit voor de buis.

Zin in gezelligheid en dansen? Uit elk huisje, van cementen casa tot aan een houten hutje, van golfplaten tot aan hoog op palen: ze hebben een box. Peruaanse popmuziek, reggaeton, salsa en kerkmuziek schallen uit elke hoek met speakers, het liefst zo hard mogelijk.

Geen geld voor een advocaat of operatie? Geen probleem! Je organiseert een barbecue, voor de gehele buurt, familie en vrienden en verkoopt hier gebakken kip met aardappelen en rijst, aji en huancaína. Biertjes haalt men voor een kleine meerprijs en zo haal je geld op voor datgeen wat je nodig hebt. Een soort crowdfunding, maar dan krijgen mensen er eten, bier en een hoop gezelligheid voor terug.

Ik kan een hoop schrijven over Iquitos, want dichterbij de cultuur van een land kan je eigenlijk niet komen. Maar één ding is zeker, 1,5 maand is te kort. Tweede zekerheid: spreek Spaans. De mensen die hier Engels spreken zijn op twee handen te tellen.

Hoewel bovenstaande veel grote contrasten met Nederland beschrijft, is het huis van Yol, Cesar en Fenne hét warme bad dat je nodig hebt zo ver van Nederland. Hoewel het huis niet af is na een recentelijke verhuizing, voelt het voor mij elke dag na school of na Spaanse les als thuis komen. Cesar zet een overheerlijke Peruaanse maaltijd op tafel, er wordt binnen de familie veel gekletst en gepraat en knuffels gegeven waar nodig. Er is veel vrijheid, een “lay-back vibe” waar alles goed is en veel kan. Ik heb door de familie veel mogen zien van het eten (heerlijk), het schoolsysteem (vreselijk), de Peruaanse jongerencultuur (internet en de nieuwe generatie gaan het hier maken), de karaoke (wordt zéér serieus genomen in Peru, en ongeveer elke Peruaan inclusief Yol kan zingen), de biertjes (zuipen kunnen ze) en de fanatieke sportwereld (alhoewel juichen voor Argentinië er bij mij niet meer in ging na het verlies van Nederland).

Maar dan, El Manguaré: de razend populaire pre-school, waar kinderen nét dat ene steuntje in de rug krijgen om met voldoende bagage aan de basisschool te beginnen. Gratis en voor niets; het enige wat ouders terug hoeven doen is leche maken en af en toe helpen schoonmaken.

Het is het einde van het schooljaar, dus kinderen worden net wat minder vaak gebracht (met name als het regent!). De kinderen die er zijn prefereren school wel duidelijk boven vakantie.

Manguaré is sociaal en heeft lieve leraressen, aandacht, ruimte voor fouten. Nuria rent zich suf om de kinderen in te kunnen laten stromen op scholen en hun geboortepapieren te regelen. Millie en Lupe draaien elk op hun compleet eigen manier hun klassen, met creativiteit en gezang. Hoewel ik maar een paar weken meegedraaid heb, merk je wel al snel grote verschillen: niet alleen met het onderwijssysteem van Nederland, maar ook verschillen tussen het niveau van de kinderen. Maar geen probleem, want de kinderen die het nog iets te moeilijk vinden, mogen volgend jaar nog een jaartje “kleuteren”.

Al snel begrijp ik de routine van de dag. Elke klas begint met ontbijten met zoete melk waar broodjes in gedipt worden, waarna er verschillende opdrachten gemaakt worden. Tellen, schrijven, geometrische figuren herkennen, de primaire kleuren herkennen en vervolgens alles inkleuren.

Ze leren vocales (a, e, i, o, u) en números (1 t/m 10). De tweede groep is net wat verder en begint al met syllabas en optellen. Na de tareas gaan ze spelen: puzzelen is een grote favoriet, Anna Maria koekoek, voorlezen, “monstertje” spelen met maskers, buiten spelen op de trampoline of voetballen. Maar het liefst willen ze rondgezwierd worden, knuffels, tikkertje spelen terwijl ik achter ze aan ren. Het stukje aandacht dat thuis vaak ontbreekt. Je merkt dat ze gewend zijn aan vrijwilligers en zijn elke dag enthousiast als ik binnenkom. Even snel een knuffel, zwaaien en een grote lach. Die dingen zijn ook zónder perfect Spaans te kunnen goed te begrijpen gelukkig.

De weken zijn voorbij gevlogen. Al na anderhalve week bij Yol thuis, had ik het gevoel dat ik de familie al jaren kende. Daarnaast is je eigen kamertje én badkamer ook wel eens lekker na al het reizen en slapen in dorms met twaalf andere snurkende personen.

De zes weken waren te kort om écht een project op te kunnen pakken, maar ik heb enorm veel geleerd van deze periode. Spaanse lessen, lieve mensen (maar ook minder lieve mensen) begrijpen, kijken wat de dag je brengt, reflecteren, niks móéten, van niks iets maken. En misschien was het ook wel een vlucht van de verwachtingen, de dagelijkse haast en het ‘rennen’ in ons eigen koude kikkerlandje. Iedereen kan af en toe een warm bad gebruiken.

Ik kom heel graag terug naar Iquitos om te kijken hoe het Manguaré vergaat, om biertjes te drinken en karaoke te zingen met Yol en Cesar, en om met Fenne te kletsen om mijn Spaans en haar Engels te oefenen.

*Maar ook in Nederland geldt natuurlijk: **mi casa es tu casa!***